

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 5C/207/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204901
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Štefanič
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2014:7713204901.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudca JUDr. Gabriel Štefanič, v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o. so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, IČO: 264 29 705, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, v konaní o zaplatenie 1.180,01 eur s príslušenstvom t a k t o

r o z h o d o l :

I. Súd žalobu žalobcu z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu 28.3.2013 domáhal proti žalovanému plnenia zo zmenky. Navrhol postupovať v konaní v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12.11.2010 na zmenkovú sumu 1.185,01 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 28. apríla 2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku k plateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil sumu 5,- eur, na úrokoch neuhradil nič. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

Súd doručil návrh na vyjadrenie žalovanému. Tento uplatnený nárok neuznal. Uviedol, že pohľadávku spláca spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. a označenému žalobcovi nič nedlží.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

Z exekučného spisu 16Er/433/2012 súd zistil, že dňa 12.11.2010 uzavrel právny predchodca žalobcu spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. a žalovaný úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 500,- eur. Úver bol žalovaný povinný zaplatiť v 12-tich mesačných splátkach po 82,- eur. V ten istý deň bola vystavená zmenka s číslom 900300817 na sumu 1.185,01 eur a na zmenkový úrok 0,25% denne od 28. apríla 2011. Zmenka s týmto číslom a obsahom je pripojená aj k návrhu žalobcu v tomto konaní.

Po vykonanom dokazovaní súd vec právne posúdil takto:

Podľa § 75 zák. č. 191/1950 Zb., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;

2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 76 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 14 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa § 17 zák. č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 22.2.2010 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil proti žalovanej právo zo zmenky. Žalobca navrhol postup súdu podľa Nariadenia 861/2007 Európskeho parlamentu a Rady ES (ďalej len nariadenie), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žiadal, aby bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia. Súd podľa nariadenia postupoval a zaslal žalovanému tlačivo C s tým, aby sa k uplatnenému nároku vyjadril. Žalovaný sa k návrhu písomne nevyjadril.

Súd v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia považoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie aj napriek nesúhlasu žalobcu, pretože z predloženej zmenky bolo zrejmé, že pôvodným veriteľom bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. o ktorej je všeobecne známe, že poskytuje spotrebiteľské úvery. Bolo preto potrebné objasniť, či zmenkou bol zabezpečený spotrebiteľský úver a ak áno, či zmenka bola vystavená v súlade so zákonom. Za tým účelom súd vyzval žalobcu, aby predložil zmluvu, z ktorej je zabezpečený záväzok zmenkou. Žalobca výzvu súdu nerešpektoval a zmluvu nepredložil. Súd zo svojej činnosti zistil, že na tunajšom súde sa vedie konanie 16Er/433/2012 a že podkladom pre vydanie exekučného titulu bola zmenka, ktorá je uplatnená aj v konaní 5C 207/2013. Exekučný spis obsahuje aj úverovú zmluvu, z ktorej je preukázané, že zmenka kryla spotrebiteľský úver poskytnutý spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Súd preto napriek výhradám žalobcu musel posúdiť, či zmenka bola vydaná v súlade s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. Ide teda o skúmanie platnosti právneho úkonu ex offo a nie sú k tomu potrebné žiadne námietky povinnej strany, ako sa toho dožadoval žalobca. Ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. účinné k dátumu uzavretia úverovej zmluvy a vystavenia zmenky jednoznačne zakazovalo plnenie dlhu zmenkou alebo šekom. Výnimku tvorila zabezpečovacia zmenka. V takom prípade nemohla zmenková suma byť vyššia ako aktuálny stav dlhu na úverovej istine a príslušenstvo (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Ak bola zmenka vyplnená

v rozpore s týmito podmienkami, veriteľ ju nemohol od dlžníka prijať a ak ju prijal, na požiadanie dlžníka ju musel vrátiť.

Z úverovej zmluvy a predloženej zmenky je preukázané, že zmenka bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., pretože úver bol poskytnutý vo výške 500,- eur a zmenková suma okrem zmenkového úroku je na sumu 1.185,01 eur. Zmenka bola vystavená zjavne nad limit prípustný zákonom, preto je neplatná. Podľa zákona žalobca takúto zmenku nesmel ani prijať a ak ju prijal porušil zákon. Ak zákon zakazuje prijať zmenku vyplnenú v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., nemôže si veriteľ z takejto zmenky uplatňovať ani právo na súde.

Súd vo všeobecnosti súhlasí so stanoviskom žalobcu, že zmenkové právo je vo svojej podstate konštruované tak, že povinnosť zaplatiť zmenkovú sumu je právne nezávislá od záväzkového vzťahu a že nárok z platnej zmenky by mal byť záväzkom nesporným. Neplatí to však vo všetkých prípadoch, pretože ak niektoré právne predpisy limitujú alebo zakazujú použitie zmenky, musia sa rešpektovať a pri posudzovaní nárokov zo zmenky sa musí na ne prihliadať. Ak zmenku obmedzujú alebo zakazujú iné predpisy, nie je možné posudzovať platnosť zmenky len podľa ustanovení zák. č. 191/1950 Zb. Ide preto o skúmanie platnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Platnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka skúma súd z úradnej povinnosti a nie sú k tomu potrebné žiadne úkony alebo námietky účastníka konania, ako sa dožadoval žalobca.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že zmenka, z ktorej si žalobca uplatnil právo ako indosatár je zmenkou neplatnou, preto návrh žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Žalovanému ako úspešnému účastníkovi v konaní patrili trovy konania. Žalovaný trovy nepožadoval, preto mu ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť podľa § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O. s. p. len tým, že:

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.